

МЕДИЦИНА І СУСПІЛЬСТВО: РЕАЛІЇ ВІДЧУЖЕННЯ

Сучасний підхід до медицини як комплексної багатовимірної системи є методологічним важелем, який дозволяє розглядати її взаємодію із соціумом як складний зв'язок менталітету, інформації і знань., Сповнена внутрішніх і зовнішніх протиріч, медицина до цього часу не дала чіткої відповіді на головне питання, чи зможе вона коли-небудь працювати з індивідуальними (фізичними і психологічними) і соціальними аспектами хвороби в їх цілісності.

Здоров'я сьогодні є, в першу чергу, функцією економічного статусу людини. Гонорар за послугу, що стосується здоров'я, є вагомою частиною роботи лікаря. Доведено, що сама можливість отримання плати сприяє егоїстичнішому образу дій і відсутності у лікарів колегіальної орієнтації. Лікарі з претензіями на винагороду більшою мірою відсторонені і незалежні у своїх вчинках, ніж ті, для кого гроші не є первинною професійною цінністю [2]. Таким чином, під тиском економічних стимулів багато хто відчужується від колег і пацієнтів, що загрожує руйнуванням соціальної ідентичності лікаря. Перехід від стосунків взаємодопомоги до стосунків винагороджуваної допомоги і взаємовигідної співпраці є сьогодні однією з проблемних сторін медичного співтовариства. Він є неминучим хоч би тому, що, володіючи складними методами і технологіями, медицина закономірно шукає для них «свого покупця» [3].

Відчутні протиріччя в медицині пов'язані також з її ідеологічним навантаженням. Загальний потік інформації, що поступає і розподіляється в полі медичної професії, можна розділити на два основні напрями - «інформація для лікаря» і «інформація для пацієнта». Враховуючи, що деталі лікарської практики залишаються за межами життєвого досвіду і знань пацієнта, його дискурс обмежується загальними питаннями здоров'я. Логічно зауважити, що сфера практичної медицини розподілена сьогодні між двома аспектами «матеріального» і «духовного» характеру : технологічний детермінізм/економічний раціоналізм і власне робота з пацієнтом. Розвиток медичних технологій формує позитивний образ професії, що бореться зі смертельними недугами і прагне до постійного прогресу : лікарі - ті люди, в чиїх руках знаходиться майбутнє суспільства. Проте аспекти, які стосуються обслуговування і повсякденної турботи про хворих, відбивають внутрішнє рутинне життя професії, частіше пов'язані з негативними, аніж з позитивними моментами. Випадки зневаги і ризику, пов'язані з «точковим» вирішенням проблеми, замість турботи про пацієнта, є відбиттям протиріч соціокультурного, психологічного і етичного характеру, що неминуче виникають в міжособистісній взаємодії. Все більше число медиків прагнуть піти від досвіду переживання хвороби пацієнтом до лікування патології. В цьому сенсі лікарська практика відчутно втрачає почуття соціальності, відмежовуючи хворобу від її носія, що є прямим віддзеркаленням сучасних тенденцій медикалізації.

Неминуче підпорядкування суспільства медичній думці, яка «повноправно отримала статус філософії людини» [1], закладене в самому потенціалі лікарської професії і її місії в суспільстві. Великий соціальний контекст і потреба пояснювати і контролювати траєкторії людського життя пояснюють готовність переважної більшості громадян прийняти концепцію «медикалізації» як норму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фуко М. Рождение клиники. М.: Смысл, 1998.310 с.
2. Hartzband P., Grooman J. Money and the Changing Culture of Medicine//The New England Journal of Medicine.2009.V.360.P.101-103.
3. Myllykangos M.,TuomainenR.Medicalization.URL:<http://www.uta.fi/medicalisation.html>